

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522201081
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2022:2522201081.1

Uznesenie

Okresný súd Piešťany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D.E. P., E.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov - matka: I. J.F., E.. XX.XX.XXXX, J. Z.: G., a otca: neb. X. P., E.. XX.XX.XXXX, Y.. XX.XX.XXXX, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Konanie o nariadenie neodkladného opatrenia sa n e z a č í n a.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.06.2022 bol súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec (ďalej len „ÚPSVaR Hlohovec“) na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude mal. D. P., E.: XX.XX.XXXX zverená do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Pečeňady (ďalej len „CDR Pečeňady“). Podnet odôvodnil tým, že dňa 02.06.2021 podal návrh na vydanie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd rozhodol o umiestnení mal. D. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, a zároveň začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia - zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa - pobyt dieťaťa v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel dňa 10.06.2021 a právoplatným sa stalo 03.07.2021. Mal. D. bola do zariadenia odovzdaná dňa 16.06.2021. Súd následne začal konať vo veci samej pod spis. značkou 9P/83/2021. Pojednávanie bolo vytýčené na dňa 16.12.2021, kedy súd rozhodol, že ukladá výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov nariadením pobytu v zariadení Centre pre deti a rodiny Pečeňady najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti. Danému výchovnému opatreniu končí platnosť dňa 11.07.2022. Rodinné, sociálne pomery na strane matky sa neupravili, práve naopak, výchovné opatrenie nenaplnilo svoj účel. Dôvody nenaplnenia účelu výchovného opatrenia sú nasledovné: Matka maloletej si po umiestnení mal. síce našla nové bývanie na ubytovni v J. - F. XX, ale podmienky v domácnosti nie sú vyhovujúce, nakoľko matka neustále požíva alkoholické nápoje, k čomu sa aj priznala pracovníckam CDR Pečeňady, ako aj pracovníckam kurately. Matka obýva na ubytovni spolu s priateľom 2 samostatné izby, napriek tomu mal. D., v prípade, ak je u matky na pobyte, spáva sama v jednej z izieb a matka so svojím priateľom v druhej. Toto sa ale mal. D. nepáči a chcela by ona spať s matkou, preto k matke v noci prebieha do izby. Pri takýchto návštevách mal. v matkinej izbe bola mal. svedkom toho, že matka je pod vplyvom alkoholu a neprímerane sa správa ku mal. ako aj k svojmu partnerovi. Matka spolu s partnerom ohrozovali aj mravnú výchovu maloletej, s čím sa zverila psychologičke zariadenia, nakoľko mala mať matka s partnerom pred maloletou pohlavný styk. Matka bola zo strany CDR, ako aj ÚPSVaR-u dňa 03.05.2022 na prípadovej konferencii vyzvaná, aby sa k takýmto závažným skutočnostiam vyjadrila, kedy sa matka priznala, že požíva naďalej alkoholické nápoje, tiež má zdravotné problémy so srdcom, ktoré jej momentálne znemožňujú plnohodnotne sa v blízkej budúcnosti starať o mal. D.. Vzhľadom k tomu sa matka vyjadrila, že s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí, nakoľko si chce prednostne vyriešiť zdravotné problémy, ako aj problémy s alkoholom.

2. Zo správy Centra pre deti a rodiny Pečeňady zo dňa 09.06.2022, ktorá tvorí prílohu podnetu vyplýva, že maloletá D. P. bola v zariadení umiestnená dňa 14.06.2021. Po príchode bola umiestnená v profesionálnej náhradnej rodine v Z.. Z dôvodu ukončenia pracovného pomeru profesionálnej náhradnej matky, bola od septembra 2021 premiestnená do inej profesionálnej náhradnej rodiny v G., kde žije doteraz.

Na prostredie novej profesionálnej náhradnej rodiny je veľmi dobre adaptovaná a vytvorila si citové vzťahy s profesionálnym náhradným rodičom a ostatnými členmi rodiny. V súčasnej dobe maloletá D. navštevuje materskú školu a je zapísaná do prvého ročníka Základnej školy v G.. Umiestnenie maloletej sa uskutočnilo na základe uznesenia Okresného súdu v Piešťanoch o neodkladnom opatrení sp. zn. 6P/50/2021 zo dňa 10.06.2021 z dôvodu chýbajúcej stability v rodine a poruchy psychiky a správania matky maloletej zapríčinennej užívaním alkoholu. Dňa 16.12.2021 vydal Okresný súd Piešťany uznesenie o uložení výchovného opatrenia pod sp. zn. 9P/83/2021. Výchovné opatrenie nad maloletou bolo uložené na 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti. Účelom výchovného opatrenia je zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov matky. Matka maloletej sa od umiestnenia maloletej pravidelne telefonicky informovala na maloletú. Maloletá trávila u matky krátkodobé víkendové pobyty každý druhý týždeň. Tieto pobyty pravidelne vyhodnocoval odborný tím. Po Veľkonočných sviatkoch boli krátkodobé pobyty zastavené, nakoľko mali indície, že spávanie matky počas tohto pobytu v jej domácnosti ohrozovali mravnú výchovu maloletej. Na prípadovej konferencii dňa 03.05.2022 matka toto správanie priznala a súhlasila s dočasným obmedzením kontaktov na celodňové návštevy bez nocľahu. Vzhľadom k aktuálnemu zdravotnému stavu matky maloletej boli aj celodenné návštevy odložené, do úpravy zdravotného stavu. Zároveň matka maloletej informovala, že začala z vlastnej iniciatívy riešiť svoje psychické problémy (užívanie alkoholu) v psychiatrickej ambulancii. V súvislosti s tým matka na krátky čas prestala úplne kontaktovať maloletú a prvá celodenná návšteva sa uskutočnila dňa 26.05.2022 v Hlohovci. Návšteva prebehla bez problémov, maloletú priviedla do profesionálnej náhradnej rodiny v dohodnutom čase. D. bola po návrate nadšená. Ďalšia celodenná návšteva sa uskutočnila dňa 08.06.2022 opäť bez ťažkostí a maloletá sa vrátila pozitívne naladená. Dňa 11.07.2022 končí výchovné opatrenie. Pozitívne hodnotia záujem matky o maloletú a to, že rešpektuje dohodnuté pravidlá kontaktovania sa. Na druhej strane ale aktuálne nemá vytvorené stabilné prostredie pre výchovu maloletej, a tiež proces riešenia jej zdravotného a psychického stavu nie je ukončený. Vzhľadom k tomu sa aktuálne ako najvhodnejšie riešenie javí nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou D., podpora jej zdravého vývinu v podmienkach Centra pre deti a rodiny, kým si matka dostatočne nevyrieši svoj zdravotný stav a neupraví svoje sociálne pomery. Tento plán bol dohodnutý už na prípadovej konferencii a matka maloletej ho akceptovala.

3. Zo súdom pripojeného spisu sp. zn. 9P/83/2021 súd zistil, že uznesením, č.k. 9P/83/2021 - 30 zo dňa 16.12.2021, bolo uložené výchovné opatrenie nad mal. D. P., E.. XX.XX.XXXX, na účely zabezpečenia rodinných a sociálnych pomerov nariadením pobytu v zariadení Centra pre deti a rodiny Pečeňady, najdlhšie na šesť mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.01.2022.

4. Podľa ust. § 2 zákona č. 161/2015 Z. z.. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 123 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

6. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

7. Podľa § 7 CMP účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje. 2)
V konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a
povinnostiach sa má konať.

8. Podľa § 8 ods. 2 CMP, ak súd z obsahu návrhu uvedeného v odseku 1 zistí, že sú dané dôvody na začatie konania aj bez návrhu, rozhodne o začatí konania bez návrhu.

9. Podľa § 23 ods. 1, 2 CMP konanie sa začína na návrh. 2) Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

10. Podľa § 24 CMP konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 360 ods. 2 CMP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

19. Vzhľadom na obsah podania ÚPSVaR Hlohovec zo dňa 10.06.2022, ktoré sa týka starostlivosti o mal. dieťa, súd toto podľa obsahu posúdil ako podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko ÚPSVaR Hlohovec nie je účastníkom konania v zmysle definície podľa 7 CMP, keď z obsahu vyplýva, že podanie sa týka úpravy práv, resp. povinností mal. Karolíny a jej matky, nie ÚPSVaR Hlohovec. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že predmetné podanie obsahuje informácie, resp. skutočnosti z ktorých by bolo možné vyvodiť nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, začal by konanie z úradnej povinnosti (ex offa) o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu absentujúceho riadneho návrhu účastníka konania.

20. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP obsahuje v odseku 2 demonštratívny výpočet uplatnenia inštitútu neodkladného opatrenia v praxi; súd tak môže nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava Civilný sporový poriadok. Neodkladné opatrenia týkajúce sa ochrany maloletých detí, osobnej starostlivosti o maloleté deti, vo veciach výživného a povolenia na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých sú upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, ktorý obsahuje niektoré osobitné ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu.

21. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Charakter tohto procesného inštitútu obmedzuje

procesnú aktivitu účastníkov, ako aj potrebu vykonania pojednávania a procesného dokazovania. Pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu.

22. Tu súd uvádza, že účelom neodkladného opatrenia je len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či už hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na rozhodnutie vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) bez existencie predošlého rozhodnutia mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania vo veci samej mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným pomery určitým spôsobom stabilizovať už pred konečným rozhodnutím.

23. Po posúdení obsahu podania ÚPSVaR Hlohovec z 10.06.2022 však súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými opatreniami týkajúcimi sa nariadenia neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie je za daných okolností dôvodné začatie konania ex offa za účelom nariadenia neodkladného opatrenia, nakoľko neodkladné opatrenie je namieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu na základe aspoň osvedčených základných skutočností umožňujúcich záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktoré mu má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne ide o stav, kedy vec neznesie odklad a je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia.

24. V danej veci má súd preukázané, že ÚPSVaR Hlohovec podal podnet na vydanie neodkladného opatrenia o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou D. P., E.. XX.XX.XXXX, z dôvodu, že súdom uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, ktorým bolo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov, pričom toto výchovné opatrenie bolo uložené najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ktorá lehota uplynie dňa 11.07.2022, pričom matka maloletej s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí. Procesnou podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť také situácie, ktoré neznesú odklad, pretože je osvedčená nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov osôb zúčastnených na konaní, pričom ak by bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. V danom prípade nutnosť, akú má na mysli vyššie citované zákonné ustanovenie, nebola osvedčená aj s prihliadnutím na skutočnosť, že súčasná právna úprava neumožňuje nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletou neodkladným opatrením, ako to skonštatoval aj Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení sp. zn. 11Cop/1/2022 zo dňa 24.01.2022. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že mal. Karolína sa nachádza v CDR Pečeňady na základe vyššie citovaného uznesenia zo dňa 16.12.2021, kde je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletú do 11.07.2022, teda súd nemal za osvedčené podmienky odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov maloletej.

25. S prihliadnutím na uvedené preto súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre začatie konania o nariadenie neodkladného opatrenia a aj jeho nariadenie v zmysle podania ÚPSVaR Hlohovec. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§357 CSP a contrario).